EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 11.5.2021
COM(2021) 231 final

2021/0118 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega asendatakse määruse (EL) 2015/848 (maksejõuetusmenetluse kohta) A ja B lisa

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta määruse (EL) 2015/848 (maksejõuetusmenetluse kohta)[1] kohaldamisala määratlemisel on A ja B lisa määrava tähtsusega. Neis on ammendavalt loetletud liikmesriikide õigusnormide kohased maksejõuetusmenetlused ja pankrotihaldurid, mille/kelle suhtes käesolevat määrust kohaldatakse. Seega on erakordselt oluline nimetatud lisasid korrapäraselt ajakohastada, et kajastada liikmesriikide tegelikku õiguslikku olukorda.

Vastavalt määruse artikli 1 lõikele 1, artikli 2 punktile 4 ja põhjendusele 9 loetakse maksejõuetusmenetlusteks määruse tähenduses ainult selliseid riigisiseseid maksejõuetusmenetlusi, mis on loetletud määruse A lisas. Sarnaselt on B lisas kooskõlas määruse artikli 2 punktiga 5 ja põhjendusega 21 loetletud määruses esitatud pankrotihalduri määratlusele vastavad isikud ja organid.

2020. aasta oktoobris teatasid Madalmaad komisjonile oma siseriikliku maksejõuetusõiguse hiljutistest muudatustest, millega võeti kasutusele uus ennetav maksejõuetusmenetlus, samuti pankrotihaldurite uued liigid. Sellele järgnesid 2020. aasta detsembris Itaalia, Leedu, Küprose ja Poola teated.

Komisjon analüüsis hoolikalt nimetatud liikmesriikide teateid, et tagada teadete vastavus määruse nõuetele.

Määrust (EL) 2015/848 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Määrus (EL) 2015/848 on ELi tasandil tsiviilasjades tehtava õigusalase koostöö oluline vahend. Selleks et käsitleda tõhusalt selliste võlgnike piiriüleseid maksejõuetusmenetlusi, kelle põhihuvide kese asub mõnes liikmesriigis, peab määruse kohaldamisala kajastama siseriikliku maksejõuetusõiguse tegelikku seisu. Käesoleva ettepaneku eesmärk on tagada, et määruse kohaldamisala viiakse selle jõustumise ajaks vastavusse liikmesriikide tegelikult kehtiva maksejõuetusalase õigusraamistikuga.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiviga (EL) 2019/1023 (mis käsitleb ennetava saneerimise raamistikke, võlgadest vabastamist ja äritegevuse keeldu ning saneerimis-, maksejõuetus- ja võlgadest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid, ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132 (saneerimise ja maksejõuetuse direktiiv))[2] kehtestatakse miinimumnõuded nii seoses ennetava saneerimise menetlustega, mida saavad kasutada rahalistes raskustes olevad võlgnikud maksejõuetuse tõenäolisuse korral, kui ka seoses ülemäärastes võlgades olevate ettevõtjate võlgadest vabastamisega lõppevate menetlustega, mis võimaldavad neil alustada uut tegevust. Riiklikud maksejõuetusmenetlused, mille kaudu nimetatud direktiiv üle võetakse, võivad kuuluda määruse (EL) 2015/848 kohaldamisalasse, kui need vastavad riiklikke maksejõuetusmenetlusi puudutavatele määruse nõuetele ja on loetletud määruse A lisas.

[1] ELT L 141, 5.6.2015, lk 19–72.
[2] ELT L 172, 26.6.2019, lk 18–55.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Määrusel on tähtis toetav roll asutamisvabaduse, teenuste osutamise vabaduse ja isikute vaba liikumise seisukohast.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 81 lõike 2 punktidel a, c ja f.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Määrus (EL) 2015/848 jääb Euroopa Liidu jagatud pädevusse kuuluvasse valdkonda. Määrusega (EL) 2015/848 on ette nähtud terviklik komplekt õigusnorme, mis on A lisas osutatud piiriüleste maksejõuetusmenetluste suhtes ja B lisas osutatud pankrotihaldurite liikide suhtes vahetult kohaldatavad.

Käesoleva ettepanekuga neid lisasid siiski ainult muudetakse, et kajastada täpselt riiklike teatiste sisu ja kohandada lisasid, kus on esitatud selle valdkonna riiklike menetluste ja pankrotihaldurite liikide loetelu. Need muudatused ei mõjuta ühtegi määruses endas sätestatud kohustust ega õigusnormi.

Seega ei mõjuta määruse A ja B lisa muudatused, juhul kui määruse sisulised sätted ei muutu, sisuliste õigusnormide komplekti ning neid muudatusi võib teha ainult liidu seadusandja ja mitte liikmesriigid. Seetõttu kuuluvad nende lisade muudatused oma olemuselt liidu ainupädevusse, mistõttu nende suhtes ei kohaldata aluslepingute protokollis nr 2 sätestatud subsidiaarsuse põhimõtte järgimise kontrolli ja eelkontrolli menetlust, kuna kõnealuses olukorras ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Komisjoni ettepanekuga asendatakse määruse (EL) 2015/848 A ja B lisas esitatud loetelud uute loeteludega, et võtta arvesse nimetatud liikmesriikide esitatud teavet. Kuna A ja B lisa moodustavad määruse lahutamatu osa, võib neid muuta ainult määruse seadusandliku muudatuse kaudu.

Määrus on vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides. See avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* ja on seega kättesaadav kõikidele huvitatud isikutele.

- **Vahendi valik**

Kavandatav vahend on määrus.

Muud vahendid ei oleks asjakohased järgmistel põhjustel.

Kehtivate õigusaktide kohaselt võib määruse lisasid A ja B muuta ainult määrusega, mis võetakse vastu seadusandliku tavamenetluse korras, tuginedes samale õiguslikule alusele nagu esialgse määruse puhul. Sellise muudatusettepaneku peab tegema komisjon.

Madalmaad, Itaalia, Leedu, Küpros ja Poola teatasid komisjonile A ja B lisas esitatud loetelude muudatustest. Seega ei ole komisjonil muud võimalust kui teha ettepanek muuta määruse nimetatud lisasid, kuivõrd need muudatused vastavad määruses sätestatud nõuetele.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Kavandatavad muudatused on ainult tehnilist laadi. Nendega ei muudeta määruse sisu. Selliste algatuste mõju ei ole vastavalt Euroopa Komisjoni parema õigusloome suunistele vaja hinnata.

Lisaks sellele ei olnud komisjonil vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 81 pärast Madalmaade taotlust algatada vajalik seadusandlik menetlus ja sellele järgnevaid samasuguseid taotlusi Itaalialt, Leedult, Küproselt ja Poolalt muud valikut kui need taotlused rahuldada, kuivõrd need vastavad määruses sätestatud nõuetele. Käesoleva ettepaneku ettevalmistamisel puudus vajadus uuesti ekspertidega konsulteerida.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta eelarvet.

2021/0118 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega asendatakse määruse (EL) 2015/848 (maksejõuetusmenetluse kohta) A ja B lisa

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 81,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/848[3] A ja B lisas loetletakse liikmesriikide õiguses nimetatud maksejõuetusmenetlused ja pankrotihaldurid, mille/kelle suhtes kõnealust määrust kohaldatakse. A lisas loetletakse määruse (EL) 2015/848 artikli 2 punktis 4 osutatud maksejõuetusmenetlused ning B lisas loetletakse nimetatud artikli punktis 5 osutatud pankrotihaldurid.

(2) 2020. aasta oktoobris teatasid Madalmaad komisjonile oma siseriikliku maksejõuetusõiguse hiljutistest muudatustest, millega võeti kasutusele uus ennetav maksejõuetusmenetlus, samuti pankrotihaldurite uued liigid. Sellele järgnesid 2020. aasta detsembris Itaalia, Leedu, Küprose ja Poola teated seoses nende siseriiklike õigusnormide hiljutiste muudatustega, millega võeti kasutusele uued maksejõuetusmenetluste või pankrotihaldurite liigid. Itaalias jõustuvad uued sätted saneerimise ja maksejõuetuse kohta 1. septembril 2021. Need uut liiki maksejõuetusmenetlused ja pankrotihaldurid täidavad määruses (EL) 2015/848 sätestatud nõudeid ning seetõttu on vaja muuta nimetatud määruse A ja B lisa.

(3) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala kohta lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli nr 21 artikli 3 ja artikli 4a lõike 1 kohaselt [on Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel] / [ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ja see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav, ilma et see piiraks nimetatud protokolli artikli 4 kohaldamist].

(4) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(5) Määruse (EL) 2015/848 A ja B lisa tuleks seetõttu vastavalt muuta,

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta määrus (EL) 2015/848 maksejõuetusmenetluse kohta (ELT L 141, 5.6.2015, lk 19).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2015/848 A ja B lisa asendatakse käesoleva määruse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav liikmesriikides vastavalt aluslepingutele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*